

بیستوششمین همایشسالانه بینالمللی انجمنمهندسانمکانیکایران 26th Annual International Conference of Iranian Society of Mechanical Engineers ISME 2018

كواہى ارائه مقاله

بدینوسیله گواهی می شود که مقاله با عنوان

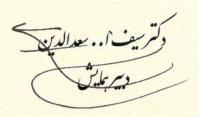
استفاده از مدلسازی ریاضی و الگوریتم فرا ابتکاری تبرید شبیهسازی شده در بهینهسازی فرآیند جوشکاری قوس الکتریکی با گاز محافظ

توسط نویسندگان

عليرضا نيكروان، فرهاد كلاهان

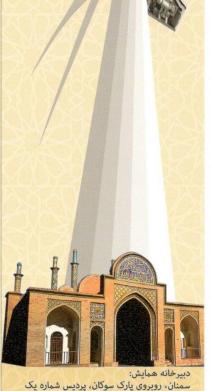
در بیت وتشمین هایش سالانه بین الللی انجمن مهندسان مکانیک ایران

که در دانشگاه سمنان برگزار گردید، ارائه شده است.

يسونسمين همايش سالانه بيزالمللي انعمن مهندسان مكانيك ايران • Annual International Conference of Iranian Society of Mechanical Engineers IS ME 2018

دانشکده مهندسی مکانیک تلفن: ۳۹ ۲۵ ۳۵ ۳۳-۲۳۰

کدپستی: ۱۹۱۱۱-۳۵۱۳۱ ارسال مقالات از طریق وب سایت:

فكس: ۱۱ ع۳ ۱۳ ۳۱ ۳۳-۲۳۰

http//isme 2018.semnan.ac.ir

Email:isme2018@semnan.ac.ir

ISC

26 th Annual International Conference of Iranian Society of Mechanical Engineers ISME 2018

حمنان، دانشگاه حمنان، دانشکده مهندس<u>ے مکانیک</u> چهارم لغایت ششم اردیبهشت ماه حال ۱۳۹۷

ISME2018-2088

استفاده از مدلسازی ریاضی و الگوریتم فرا ابتکاری تبرید شبیهسازی شده در بهینهسازی فرآیند جوشکاری قوس الکتریکی با گاز محافظ

علیرضا نیکروان ٔ، فرهاد کلاهان ٔ ٔ دانشجوی دکتری، مهندسی مکانیک، دانشگاه فردوسی مشهد ۲ دانشیار، گروه مهندسی مکانیک، دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

جوشکاری قوس الکتریکی با گاز محافظ با توجه به خصوصیات منحصر به فرد خود همچون نفوذ مناسب، اعوجاج کم و قابلیت استفاده در سیستمهای جوشکاری اتوماتیک به عنوان یکی از پرکاربردترین فرآیندهای اتصال در صنایع مختلف به ویژه صنایع نفت و گاز مح سوب می شود. بنابراین شناخت و تحلیل دقیق این فرآیند ضروری می یا شد. اما به دلیل تعداد پارامترهای کنترلی زیاد ر سیدن به اتصال با کیفیت مطلوب در گرو شناخت دقیق فرآیند، فاکتورهای تأثیرگذار و نحوه تأثیر آنها بر خصوصیات مکانیکی و متالورژیکی جوش است. فرآیند جوشکاری با گاز محافظ دارای پارامترهای ورودی زیادی است که هر یک به نوبه خود بر روی کیفیت جوش تأثیر می گذارند. تشخیص چگونگی تأثیر گذاری هر پارامتر و اهمیت آنها، کار دشواری است که نیاز به بررسی دقیق فرآیند از طریق طراحی آزمایشات و تحلیلهای نرم افزاری دارد از این رو در این تحقیق تلاش می شود تا با انجام مطالعات تجربی و تحلیل های آماری، رفتار فرآیند و پارامترهای موثر در آن برر سی شود. همچنین رو شی به منظور تعیین سطوح بهینه پارامترهای این فرآیند برای نیل به خروجی مد نظر ارائه گردید.

کلیدواژگان: جوشـکاری قوس الکتریکی با گاز محافظ، بهینهسـازی، طرح تاگوچی، مدلسازی ریاضی، الگوریتم تبرید شبیمسازی شده.

امروزه روشهای جوشکاری به عنوان یکی از مهمترین فرآیندهای ات صال شناخته می شوند. جو شکاری به منظور ایجاد ات صال دایمی مواد مهندسی (به خصوص فلزات) به یکدیگر انجام میگیرد به گونهای که خواص اتصال حتی المقدور مشابه خواص ماده پایه با شد. امروزه با گسترش کاربرد فلزات در صنایع، استفاده از این فرآیندها افزایش چشمگیری یافته است. از این رو با توجه به اهمیت جوشکاری در تولید، د ستیابی به کیفیت منا سب در آن بسیار ضروری به نظر می رسد. رسیدن به این کیفیت در گرو تنظیم هر چه بهتر پارامترهای تنظیمی فرآیند است، که نوع و تعداد این پارامترها با توجه به نوع جوشکاری می تواند متفاوت باشند.

جو شکاری دارای انواع مختلفی ا ست. در این میان جو شکاری قوس الکتریکی یکی از روشهای متداول و پر کاربرد است که خود شامل انواع متنوعی ا ست. روش جو شکاری که در این تحقیق مورد برر سی قرار گرفته جو شکاری قوس الکتریکی با ا ستفاده از گاز محافظ ا ست

جزء فرآیندهای مهم در ایجاد اتصالات فلزی دائمی با کیفیت بالا به شـمار میآید. این روش کاربردهای بسـیاری در صـنایع مختلف، از جمله صنایع هوا و فضا، خودروسازی و صنایع نفت، گاز و پتروشیمی دارد. با توجه به نیاز این صـنایع به اتصالات دقیق و قابل اطمینان، اهمیت دسـتیابی به کیفیت مناسب در اتصالات بسـیار ملموس تر میشود.

در کشور ایران صنعت نفت و گاز دارای جایگاه خاصی است، ولی متأسفانه به علت نبود دادههای آزمایشگاهی مناسب و دقیق، در این زمینه کار زیادی صورت نگرفته است. با توجه به اهمیت موضوع، لزوم بررسے و تحقیق مناسب در این حیطه کاملاً ضروری احساس می شود. لذا هدف اصلی از این تحقیق، مدلسازی و بهینهسازی فرآیند جو شکاری قوس الکتریکی با گاز محافظ است. در این بررسی ابتدا به کمک تکنیکهای طراحی آزمایشات دادههای آزمایشگاهی بد ست آمده و سپس با ا ستفاده از این دادهها به منظور ایجاد رابطه ریاضی دقیق بین یارامترهای ورودی جوشکاری قوس الکتریکی با گاز محافظ و متغیر خروجی (سےختی)، مدل های ریاضی مبتنی بر روشهای میانیابی، بر اساس دادههای تجربی استخراج شده است. یکی از مهم ترین روشهای میان ابی روش مدل سازی رگرسیونی می باشد که در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفته است. برای استخراج مدلها، طرح آزمایش تاگوچی مورد استفاده قرار گرفته است که دادههای مورد نیاز را برای مدلسازی فراهم مینماید. سپس با استفاده از الگوریتم تبرید شبیهسازی شده مدل انتخاب شده برای نیل به خروجی مد نظر استفاده شد.

مروری بر تحقیقات گذشته

بيست و شمين همايش الانمين المللے انجمن مهند ان مكانيك ايران

تأثیر پارامتر جنس الکترود و ترکیب گاز محافظ را بر روی نرخ پا شیدن قطرات مذاب، ترکیب شیمیایی جوش و استحکام کششی اتصال توسط لیاو و همکارانش [۱] مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد در جوشی که از الکترود توپر استفاده شده نسبت به الکترود یکپارچه نرخ پاشــیدن کمتری اتفاق میافتد. همچنین ترکیب گاز محافظ بر روی ا ستحکام کششی و استحکام نهایی اتصال تأثیری ندارد. سرینیواسا راو و همکارانش [۲]، تأثیر پنج پارامتر نرخ تغذیه سیم، ضخامت ورق، فرکانس، جریان پایه و نسبت سرعت تغذیه سیم به سرعت جوشکاری را بر روی هندسه گرده جوش، عمق نفوذ و درصد برآمدگی گرده جوش بررسی نمودند. مشاهده شد که دو پارامتر نرخ تغذیه سیم و نسبت نرخ تغذیه به سرعت جو شکاری به ترتیب تأثیرگذارترین فاکتورها بر روی عمق نفوذ و درصد برآمدگی گرده هستند. در واقع در جریانهای بالا، برای مقادیر زیاد نرخ تغذیه در سـرعتهای کم جوشـکاری میتوان به نفوذ مناسـب و درصـد برآمدگی کم دست یافت. همچنین با کاهش فرکانس جوشکاری، میتوان به عمق نفوذ بهتری رســید. گولنک و همکارانش [۳]، تأثیر ترکیبهای متفاوت دو گاز محافظ هیدروژن و آرگون را در جریانهای مشخص بر روی فولاد ضد زنگ 304L برر سی نمودند. نتایج نشارل داد که با افزایش مقدار هیدروژن، چقرمگی جوش نیز افزایش مییابد از طرف دیگر با افزایش مقدار هیدروژن به دلیل بالا رفتن دما، انداز دانهها نیز در ریزساختار افزایش مییابد. عرض گرده جوش و عمق نفوذ نیز با افزایش مقدار هیدروژن زیاد می شود. همچنین با ا ستفادلم از آزمایش سختی مشخص گردید که برای تمام نمونهها مقدار سختی جوش بیشتر از خود قطعه کار است.

بدین منظور در این تحقیق سعی شده تا با کار آزمایشگاهی دقیق و علمی اهداف تعیین شده زیر بر آورده شود.

بررسی و تعیین میزان تأثیر پارامترهای تنظیمی جوشکاری بر میزان سختی جوش. ایجاد مدلهای ریاضی مبتنی بر نتایج آزمایشات عملی به منظور تبیین رابطه دقیق بین پارامترهای ورودی و مشخصهی خروجی. طراحی و تو سعه الگوریتم بهینه سازی تبرید شبیه¬سازی شده برای تعیین سطوح بهینه پارامترهای تنظیمی برای نیل به خروجی مد نظر.

بکارگیری رویکرد تاگوچی در طراحی آزمایشات

به طور کلی در روش تاگوچی پارامترها به دو دستهی قابل کنترل و غیر قابل کنترل و غیر قابل کنترل قابل کنترلی فاکتورهایی هستند که با انتخاب سطوح مختلف، تأثیر آنها بر روی فرآیند بررسی می شود. برای فاکتورهایی که با توجه به محدودیتهای عملکردی دستگاه یا بنا به شرایط محیطی امکان کنترل وجود ندارد نیز سطوح ثابتی انتخاب می گردد و به عنوان پارامترهای غیرکنترلی در نظر گرفته می شوند. آرایه متعامد شامل یک آرایه داخلی و یک

آرایه خارجی است. آرایه داخلی که از آرایه عمودی بدست میآید، تعدادی از ترکیبهای ممکن پارامترهای کنترلی است. آرایه خارجی نیز شامل تمام ترکیبهای ممکن از پارامترهای غیرکنترلی است. هر ردیف از آرایه داخلی یک آزمایش انجام شده در راستای آرایه خارجی است بنابراین، تعداد تکرارها برای هر آزمایش با استفاده از حالات ممکن در آرایه خارجی بدست میآید. در این تحقیق به دلیل ثابت بودن پارامترهای غیرکنترلی، آرایه خارجی فقط شامل یک حالت است و در نتیجه برای آزمایشات تکرار لازم نیست [۴].

برای تعیین ماتریس متعامد تاگوچی باید تعداد و سطوح مربوطه پارامترهای کنترلی مشخص باشد، در این تحقیق پارامترهای کنترلی شامل Ω فاکتور بوده که همهی آنها به صورت پنج سطحی میاشند. برای بدست آوردن ماتریس تاگوچی میتوان از جداول استاندارد موجود و یا نرمافزار های آ ماری است فاده نمود. در جدول (۱)، پارامترهای جوشکاری و سطوح آن ارائه شده است.

جدول ۱: پارامترهای تنظیمی جوشکاری و سطوح آنها

- 11	ولتاژ	سرعت تغذيه	سرعت	ه د ان کال	، گاز
پارامتر		سيم	جوشكارى	نرخ جریان گاز	محافظ
واحد	ولت	متر/دقيقه	سانتيمتر /دقيقه	ليتر/دقيقه	درصد
نشانه	V	F	S	FR	GT
سطح پایین	78	17	١٨	۱۵	۵
سطح بالا	٣۴	18	48	۳۵	۲۵

انجام آزمایشات و اخذ نتایج خروجی

دستگاه استفاده شده در این تحقیق از نوع دستگاههای معروف ساخت شرکت گام الکتریک است که یکی از شرکتهای معروف که شورمان در زمینه ساخت د ستگاههای جو شکاری میبا شد. مدل د ستگاه از سری PARSMIG-SP501 بوده که به طور گسترده در صنایع داخلی مورد استفاده قرار میگیرد. در این تحقیق از ترکیب دو گاز دی اکسید کربن و آرگون استفاده شده است. گاز آرگون بکار رفته گرید ۴ بوده و دارای خلوص ۹۹/۹۹ درصد میباشد. هر دو کپسول مجهز به فشارسنج و دبی سنج مدل هستند. در کپسول دی اکسید کربن یک سیستم گرم کننده برای جلوگیری از یخزدگی گاز تعبیه شده است. بازه ف شار سنج بکار رفته ۱ تا ۳۵ بار بوده و بازه دبی سنج میباشد.

با توجه به این که هدف اصلی در این تحقیق، مدلسازی فرآیند جوشکاری ورقهای مورد استفاده در ساخت لولههای انتقال گاز بوده است، نمونههای بکار رفته در آزمایشات از جنس ΔPI تحت استاندارد ΔPI میباشد. برای اطمینان از ترکیب شیمیایی ورقها، بر روی یک نمونه از قطعات آنالیز جنس صورت گرفت. ضخامت ورقهای بکار رفته در این تحقیق ΔPI میلیمتر است که برای انجام جوشکاری با ابعاد ΔPI سانتیمتر توسط دستگاه گیوتین به تعداد جوشکاری با ابعاد ΔPI

يست ولشمون شهيش ساولت يون لللس المجمئ مهار ساولت يون لللس المجمئ مهار ساولت يون اللس المجمئ المجمئ المجمئ المجمئة المجمئة

حمنان، دانشگاه حمنان، دانشکده مهندس مکانید چهارم لغایت ششم اردیبهشت ماه ال ۱۳۹۷

پارامتر، سطح اطمینان ۹۵٪ در نظر گرفته شد. نتایج محا سباتی و

تحلیلهای آماری نشان میدهند که مدل "مرتبه دوم تعدیل یافته"

بهترین انطباق را بر سختی دارند. [۵]. شکل نهایی مدلهای

رگرسیونی مرتبه اول، دوم، دوم تعدیل یافته و لگاریتمی در روابط ۱

 \times S + 0.068 \times FR - 36.8 \times GT

 $\times S + 5.92 \times FR - 3377$

 $-0.346 \times FR^2 + 1066$

 $\times V \times FR + 43.3 \times V \times GT$

 $MH = 197 - 0.050 \times V + 0.40 \times F + 1.09$

 $MH = 206 - 20.2 \times V + 24.8 \times F + 20.0$

 $-0.158 \times V \times F - 0.188 \times V \times S + 0.412$

 $-0.049 \times F \times FR + 114 \times F \times GT + 5.17$ $\times S \times GT$

 $\times GT$ $+0.205 \times V^2 - 1.15 \times F^2 - 0.244 \times S^2$

 $\times GT^2$

تا ۴ ارایه شده است:

(T)

مورد نیاز برش داده شد. همچنین برای افزایش کیفیت سطح لبههای برش خورده، یک مرحله عملیات فرزکاری بروی قطعات انجام شد. پارامتر خروجی بررسی شده در این تحقیق سختی جوش است. برای بدست آوردن سختی، ابتدا نمونههایی که در مرحله قبل ماکرو اچ شدهاند، دوباره تو سط سنبادههای ۶۰۰ و سپس ۱۲۰۰ سنبادهزنی شده تا به کیفیت سطح مطلوب برسند. سپس با استفاده از دستگاه سختی سنج ویکرز مدل BUEHLER-6125 (شکل ۱) سختی قطعات گرفته شد. جدول (۲) طرح آزمایشی تاگوچی را نشان میدهد. در این جدول ۵ ستون اول پارامترهای جو شکاری و ستون آخر نتایج مربوط به آزمایشات را نشان میدهد.

شکل ۱: دستگاه سختی سنج بکار گرفته شده

 $MH = 146 - 7.22 \times V + 28.5 \times S - 3397$ \times GT $-0.497 \times F^2 - 0.284$ \times S² $-0.394 \times FR^2 + 995 \times GT^2 - 0.449 \times V$ \times S + 0.588 \times V \times FR $+44.8 \times V \times GT + 116 \times F \times GT + 0.0794$ \times S \times FR + 4.00 \times S \times GT

(٣) $Ln (MH) = 4.88 - 0.013 \times Ln(V)$ $+ 0.031 \times Ln(F) + 0.126$ \times Ln(S) $+0.0159 \times Ln(FR) - 0.0216 \times Ln(GT)$

بر اساس تحلیلهای آماری انجام شده، تاکنون مدل مرتبه دوم تعدیل یافته دارای دقت بالاتری نسبت به مدل خطی میباشد (جدول۳).

در مرحله آخر، وضعیت باقیماندههای مدل اصلح (مرتبه دوم تعدیل یافته) مورد بررسی قرار می گیرد. با توجه به نمودارهای باقی ماندهها (شکل ۲) این نکته حاصل میشود که باقیماندهها دارای شرایط مورد نظر هستند. هیستوگرام باقیماندهها وضعیت نرمال بودن باقیماندهها را تصدیق مینماید. نمودار پراکندگی مقادیر تخمین زده شده در مقابل باقیماندهها، بیان کننده ثابت بودن واریانس می با شد، زیرا این نمودار ساختار خاصی را نشان نمیدهد. بنابراین مدل مورد نظر در ست است. همچنین نمودار احتمال نرمال نیز نشان دهندهی توزیع مقادیر در امتداد خط مستقیم است که این خود موید توزیع جدول ۲: ماتریس آزمایشات تاگوچی و نتایج سختی اندازهگیری شده

دريف	ولتاژ	سرعت تغذیه سیم	سرعت جوشکاری	نرخ جریان گاز	گاز محافظ	سختى
1	١	١	١	١	۵	774
۲	١	۲	۲	۲	1.	۲۳۷
٣	١	٣	٣	٣	۱۵	745
		•	•		ı	
		٠	·	•		
77	۵	٣	۲	١	۲۵	۲۲٠
74	۵	۴	٣	۲	۵	777
۲۵	۵	۵	۴	٣	1.	741

مدلسازی فرآیند و تحلیل نتایج حاصله

بهمنظور مدلسازی فرآیند، توابع مختلف رگرسیونی، شامل توابع مرتبه اول، دوم، دوم تعدیل شده و لگاریتمی بر دادههای تجربی حاصل از آزمایشات، برازش داده شد. تهیه مدلهای ریاضی و تجزیه و تحلیل واریانس در محیط نرمافزار آماری مینی تب انجام شد. بهمنظور افزایش دقت مدلسازی و همچنین تعیین میزان تاثیر هر

بيست وششمين همايش كالانمهين المللے لنجمن مهندكان مكانيك ليران

نرمال باقیماندههای حاصل از برازش مدل درجه دوم تعدیل یافته است.

جدول ۳: مقایسه ضرایب همبستگی مدلهای برازش شده برای میزان سختی جوش

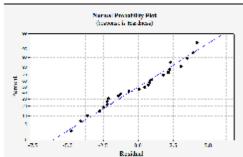
مدل براز <i>ش</i> شده	ضریب همبستگی (R ²)	ضریب همبستگی تعدیل یافته (R ² adj)	
مدل خطی	۵۶/۹۲	٣٨/٢٠	
مدل درجه دوم	94/-1	94/4.	
مدل درجه دوم تعدیل یافته	٩٨/٠٨	96/Y·	
مدل لگاریتمی	۵٧/٧٠	7987	

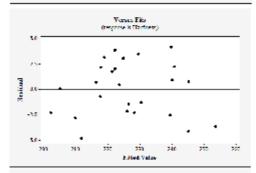
مدل بدست آمده ضریب همبستگی ۹۴٪ را دارا هستند که این ضریب همبستگی بالا بیانگر برازش خوب مدل بر فرآیند است. در کنار تحلیلهای آماری، مدل انتخابی به کمک آزمایشات تجربی نیز صحه گذاری گردید. برای این که بتوان به صحت مدلهای ایجاد شده اطمینان پیدا کرد، یک سری آزمایشات گواه مطابق جدول ۴ انجام شده است.

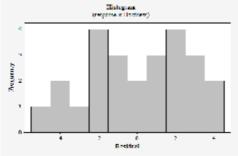
جدول ۵، مقادیر برازش شده توسط مدل سختی جوش، مقادیر حاصل از آزمایشات و درصد خطای متغیر پاسخ را نشان میدهد.

جدول ۴: جدول مربوط به أزمايشات صحه گذاری مدل مرتبه دوم تعديل يافته

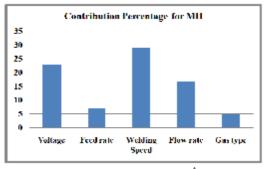
شماره آزمایش	ولتا ژ (ولت)	نرخ تغذیه سیم (متر/دقیقه)	سرعت جوشکاری (سانتی- متر/دقیقه)	نرخ جریان گاز (لیتر/دقیقه)	تركيب گاز (درصد گاز (CO ₂)	
١	۲۵	14	77	۲۵	18	
۲	۲۷/۵	۱۵/۵	۳۷	١٣	١.	
٣	٣.	۱٧	77	٣١	۴	
۴	۳۲/۵	11	٣٢	19	77	
۵	۳۵	۱۲/۵	١٧	۳٧	77	

شکل ۲: نمودارهای احتمال نرمال، مقادیر تخمین زده شده و هیستوگرام برای مدل مرتبه دوم تعدیل یافته

شکل۳: درصد تأثیر گذاری پارامترها ورودی میزان سختی جوش

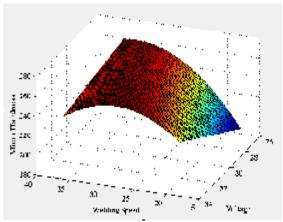
مطابق شکل بالا، پارامتر سرعت جوشکاری بیشترین تأثیر را بر میزان سختی جوش دارد. پارامتر ولتاژ و نرخ جریان گاز نیز به ترتیب در مکانهای بعدی قرار میگیرند. همچنین پارامتر ترکیب گاز کمترین تأثیر را بر روی خروجی دارد.

ويرار والمناور وألا

حنان، دانشگاه حنان، دانشکده مهندس <mark>مکانیک</mark> چهارم لغایت ششم اردیبهشت ماه ال ۱۳۹۷

در برر سی میزان سختی جوش، مطابق شکل ۴، با افزایش سرعت و کاهش ولتاژ میزان سختی به حداکثر خود می رسد. همچنین با کاهش هم زمان ولتاژ و سرعت، این مقدار به مینیمم خود نزدیک می گردد. در سطوح ثابت سرعت نیز با افزایش ولتاژ میزان سختی تا حدی افزایش می یابد. در اینجا نیز سرعت، به دلیل ایجاد تغییرات بیشتر در خروجی، از اهمیت بیشتری نسبت به ولتاژ برخوردار است.

شکل ۴: تأثیر متقابل سرعت جوشکاری و ولتاژ بر روی سختی جوش

جدول ۵: مقایسه نتایج آزمایشات تجربی با مقادیر برازش شده توسط مدل مرتبه دوم تعدیل یافته

شماره	خروجى آزمايش	مقدار برازش شده	درصد خطای	
آزمایش	حروجی ارمایس	مسار برارس ساه	پیش بینی	
١	747	74.109	Y/9 A	
۲	711	Y · ۶/Y ۵	۲/۰۱	
٣	7 · 9	Y • ٣/1 9	Y/YY	
۴	۲۰۵	Y • Y/1 1	1/4.	
۵	۲٠٨	T · Y/88	7/08	
د خطا	میانگین درص	7/77	f	

بهینهسازی فرآیند با به کارگیری الگوریتم تبرید شبیهسازی شده

الگوریتم تبرید شبیهسازی شده یک الگوریتم برای بهینهسازی مسائل گسسته است. در این الگوریتم تصمیم گیری این به این صورت اصورت است که برای هر حرکت، یک همسایگی جدید به صورت تصادفی تولید و ارزیابی میشود. اگر جواب جدید از جواب فعلی بهتر باشد یا مقدار تابع احتمال از یک عدد تصادفی بین صفر و یک بزرگتر باشد حرکت به سمت جواب جدید انجام می شود در غیر این صورت الگوریتم جواب جدیدی را تولید و حرکت به این جواب با توجه به این شرایط فوق مجدداً ارزیابی خواهد شد. این حرکت گام به گام تا ارضای شرط توقف الگوریتم (تعداد تکرارها، زمان محاسباتی، و…) ادامه می یابد. مقدار تابع احتمال حرکت از رابطه می شود [۶].

(Δ)

در این رابطه ΔZ تفاضل انرژی نقطه هدف و نقطه فعلی است. هچنین T دمای سیستم میباشد. برای اینکه الگوریتم شانس بیشتری برای حرکت به جوابهای غیر بهبود دهنده به منظور جلوگیری از گیر افتادن در بهینههای محلی را داشته باشد معمولا در ابتدای جستجو، مقدار دمای اولیه بزرگ انتخاب میشود. اما با افزایش این حرکتها، این دما طبق رابطهی نرخ سرمایش به تدریج کاهش می بابد به عبارت دیگر با پیشرفت جستجو، حرکتها غالبا بر اساس بهبود تابع هدف انجام شده و نقش طبیعت تصادفی الگوریتم در پذیرش جواب جدید کاهش می بابد.

در این تحقیق، تابع مرتبه دوم تعدیل یافته، به عنوان تابع هدف الگوریتم تبرید شبیهسازی شده استفاده شد. جدول ۶، نتایج حاصل از بهینه سازی را نشان میدهد. با توجه به نتایج صحهگذاری صلاحیت مدل و روش ارائه شده مشهود است. مقدار خطای مدل ارائه شده کمتر از ۳ درصد میباشد که با توجه به تجهیزات مورد استفاده، قابل قبول میباشد.

جدول ۶: نتایج بهینه سازی برای مشخصهی خروجی سختی

مقادير بهينه پارامترهاي ورودي			متغير پاسخ				
V	F	S	FR	GT	مقدار پیش- بینی شده	مقدار آزمایش تجربی	خطا (ـ//)
75	١٣	١٨	۲٠	۱۵	١٨٧	١٨٢	Y/8

نتيجهگيري

در این تحقیق، ابتدا با بکارگیری تکنیک طراحی آزمایشات ماتریس انجام آزمایشات طراحی و سپس به کمک توابع مختلف رگرسیونی (مرتبه اول، دوم، دوم تعدیل یافته و لگاریتمی) مدل سازی انجام شد. با بکارگیری آنالیزهای آماری مدل اصلح از بین مدلهای ارایه شده انتخاب و برای اطمینان از نتایج مربوطه تعدادی آزمایش تجربی انجام شد. نتایج آزمایشات عملی و نتایج حاصل از مدلسازی ریاضی گواهی بر کفایت مدل انتخابی می باشد. همچنین میزان تاثیر پارامتر ها بر خروجی مدنظر تعیین گرد ید. در انتها با بکارگیری الگوریتم فرا ابتکاری تبرید شبیه سازی شده مدل انتخابی برای نیل به خروجی مدنظر بهینه شد.

تحلیلهای صورت گرفته در این زمینه نشان داد که برای رسیدن به مقدار کمینه سختی باید پارامترهای سرعت و ولتاژ در سطوح حداقل خود قرار بگیرند. همچنین مشاهده شد که حداقل سختی بدست آمده بیشتر از سختی قطعه است.

<u>بيست و ششمين همايش بالانمبين المللح</u> انجمن مهندسان مكانيك ايران

مراجع

- [1] M. T. Liao and W. J. Chen, "A Comparison of Gas Metal Arc Welding with Flux-Cored Wires and Solid Wires Using Shielding Gas," *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, vol. 15, pp. 49-53, 1999.
- [2] P. Rao, et al., "Effect of process parameters and mathematical model for the prediction of bead geometry in pulsed GMA welding," *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, vol. 45, pp. 496-505, 2009.
- [3] B. Gülenç, et al., "Experimental study of the effect of hydrogen in argon as a shielding gas in MIG welding of austenitic stainless steel," *International Journal of Hydrogen Energy*, vol. 30, pp. 1475-1481.
- [4] D. Antoniou, Design of Analysis of Experiment, 5th edition, John wiley and sons, United States of America, 2001, pp. 230-235.
- [5] D. C. Montgomery and G. C. Runger, *Applied Statistics and Probability for Engineers*: John Wiley & Sons, 2010.
- [6] Kirkpatrick, G.J. and Vecchi D D, Optimization by simulated annealing, Science, 220 (5), 1983, pp.671-680.

